

Murska Straža

Glasilo obmejnih Slovencev.

Redništvo in upravnništvo v Radgoni, Murska ulica št. 184. — Telefonska št. 31.
Rekopisi se ne vračajo.

Izhaja vsake soboto zjutraj in stane s poštnino vred za vse leto 30 K, za pol leta 15 K, za četrt leta 8 K.

Inserati: Ena petstolpna petitvrsta (prostor 3 mm visok in 54 mm širok) 1 krono.
Pri večkratni objavi primeren popust.

Nova vlada.

V drugih državah, kjer se vlade ne menjavajo tako pogosto kot pri nas, je nastop nove vlade velik političen dogodek. Nova vlada nosi s seboj zmago te ali one struje in s tem nešteto novih možnosti, ki so bile pod starim režimom samo v programu opozicijskih strank. To smo videli v stari monarhiji, vidimo pa dandanes na Čehoslovaškem, v Italiji, na Danskem in drugod, kjer so vladne krize za celo državo to, kar za človeka na pr. vročnica. Seve s to razliko, da je vročnica pojav bolezni; vladna kriza, ki temelji na nekakem nasprotju političnih, socialnih ali gospodarskih idej in načinov, pa je po navadi znamenje, da je država zdrava — če ne nastopi tisto, kar zdravniki pri človeku nazivljejo: resna komplikacija.

Pri nas v Jugoslaviji so vladne spremembe precej nezdrav pojav. So prepogoste, kar zelo moti delovanje državnega ustroja in ne more vzbuditi v široki sloji pravega zaupanja v vlado in državo vobče; na drugi strani so pa preveč samovoljne, preveč csebne, ker ne stojijo za njimi regulatori ustavnega življenja: parlament. To, kar mi nazivljemo Narodno predstavništvo, sploh ni parlament, temveč le nekako nadomestilo in sicer prav slabo nadomestilo.

Vse napake tega nadomestila se odražajo na vladi. Problem: kako zgraditi novo državo, je izredno težaven in zapreden. Mi vidimo pred seboj nešteto vozlov, niti in vezi — pa kje prijeti? Skozi stoletja so nas vladali z načelom: divide et impera (deli in vladaj). Tako smo bili razkosani ne samo v političnem oziru, temveč tudi v svojem mišljenju, čustvovanju itd.

Nove knjige.

Dobre knjige so najzvestejši hišni prijatelji. Kdor enkrat spozna njihovo vrednost, se jim ne odpove tako lahko. Knjiga človeka uči, zabava in mu ustvarja visok duševni užitek. Z dobrimi knjigami se bralec izobražuje, izpopolnjuje, spoznava sebe in svet.

V hišah, kjer se čitajo dobre knjige, je življenje ugodnejše in mirnejše, zakaj človek, ki se z knjigami izobražuje, ne more biti tako grob in surov, kot so drugi; on tudi na vsakdanje stvari in pojave gleda drugače, bolje od drugih.

Mi Slovenci čitamo več nego Hrvati ali Srbi, ker je pri nas malo analfabetov in zato tudi razmeroma več ljudi, ki se zanimajo za knjige. Dokaz temu je že visoko število udov Mohorjeve družbe. V marsikateri kmetski hiši se knjige shranjujejo, nabere se cela knjižnica, kateri se odkaže mesto na policah in v ormarah. Ob dolgih zimskih večerih sede hčerka, ki se kot članica izobraževalnega društva najbolj zanima za knjige, za pogrnjeno mizo in bere glasno, da slišijo vsi po hiši. To je idila zimskih večerov na kmetih, ki je žal vsled vpliva vojne dandanašnji prav redka, a v prejšnjih časih se je našlo pogosto.

Sedaj so knjige precej drage, a še vedno cenejše, nego na pr. vino, tobak in druge podobne reči, ki niso telesu nikdar tako potrebne,

Taki smo prišli v novo državo in kot dedščino prinesli butaro privzgojenih slabosti in napak. Ne samo, da obstojajo narodna nasprotja tam, kjer bi sicer ne bilo nobene narodnostne razlike; ne le, da so stoletne politične tvorbe — dežele — ločene med seboj s številnimi gospodarskimi in upravnimi preprekami, temveč obstoja razlika tudi v mišljenju in delu vanju onih, ki so se ves čas borili proti tej usodepolni razkosanosti zgodovinske narodne enote. Tako so prišle v Narodno vijeće stranke, ki so ohranile svojo staro kožo in svoj star preskušaj značaj; morda so samo oblekle praznično suknjo, kakor se to spodobi za take slovesne dneve. Tudi iz srbske skupščine so prišli ljudje, ki ponajveč še suknje niso preoblekli, kar se sicer komaj odpuščenim vojakom ne more šteti v zlo. Tako pisana družba je potem sestavila Narodno predstavništvo, držeč se nekega ključa, ki je večalimanj posrečeno uravnaval medsebojno strankarsko napetost. Prišla je tudi nova koncentracijska vlada, Narodno predstavništvo je pričelo zborovati — samo verifikacija mandatov je trajala skoraj dva meseca! — in, žalibog, pokazalo se je takoj, da ta staromodni ustroj ne bo teklen gladko in res dandanašnji že tako škriplje, da se sliši po vsej Evropi.

Seve, stvar je težavna — od teh ljudi, ki so vzrasli ter se borili v povsem drugih razmerah, ni mogoče zahtevati, da se kar čez noč prilagode revolucionarnemu preobratu vseh razmer in popolnemu razveljavljenju prejšnjih načinov mišljenja in dela. To so gospodje spoznali sami, le da jih je udobnost novega položaja omamila tako, da so se v sladki ginenosti udali še slajši vabi: lovu za osebne in strankarske koristi. V njihovem mišljenju se je

kakor duhu knjige. Ako hočemo, da se zopet dvigne in poživi prosveta med najširjimi sloji našega ljudstva, moramo širiti med narod dobre knjige in časopise. V prvi vrsti se morajo izpopolniti naše ljudske knjižnice, bralna in izobraževalna društva, ki po večini naroče samo par političnih listov, knjižnica pa ostane pri starem, oziroma je še bolj revna, ker se je med vojno vsled splošnega zastoja in nereda precej knjig izgubilo. Z predstavami, prireditvami, dalje z podporo domačih denarnih zavodov in posameznikov se danes brez posebnih težav zbere denar za nabavo novih knjig. Treba je le malo več zanimanja, agilnosti in dela.

V naslednjem hočemo naše čitatelje in izobraževalna društva opozoriti na novosti slovenske književnosti. Knjige, ki jih navajamo, so izšle v založbi Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani ter se dobe pri založni knjižarni kakor tudi po vseh drugih knjižarnah v Sloveniji.

1. Josip Jurčič, Spisi. Uredil dr. Ivan Grafenauer. V zadnjem času so izšli 3 zvezki in sicer IV., V. in VI. Četrty zvezek obsega povesti: »Cvet in sad«, »Hči mestnega sodnika«, »Kozlovska sodba v Višnji gori«, »Dva brata«. Peti zvezek ima povesti: »Sosedovsin«, »Sin kmetskega cesarja«, »Med dvema stoloma«. Šesti zvezek pa prinaša roman »Dr. Zober« ter zaloigro »Tugomer«. Vsak zvezek velja broširan z drag. doklado vred K 19/20, vezan K 31/20. Izdaje Jugoslov. knjižarne je ukusno, papir dober, tisk lep. To mu daje prednost in opravičuje

hitro zamašila velikanska vrzel, ki jo je napravilo vprašanje o gradbi novega državnega ustroja, vprašanje, ki jih je našlo docela nepripravljene — in tako so pozabili na namen svojega poslanstva: pripraviti tla za ustavotvorno skupščino in iti.

Na ta način smo prebredli mnogo vladnih kriz, videli na krmilu lepo število krmilarjev, a država ni dospela v urejeno stanje. Oni tega niso čutili toliko, vedele so pa široke ljudske množice. Narod je v celem dobro čutil, da je treba nekaj novega — pa kaj? To bi bili morali najti njegovi voditelji, a ti so ponajveč slepomišli in hodili svoja pota.

Tako smo se vrnili te dni k nekaki koncentracijski vladi, kakršna je obstojala že v začetku našega skupnega življenja; tokrat pa niso udeleženi socialisti, ker ti spadajo pri nas, kajpa, k tretji internacionali. Pravijo da je ta nov kabinet »vlada reda in dela«, z druge strani pa namigujejo, da so mu dnevi že štetí. Bogve koliko razpoloženja za red in delo pri nas sploh ni, in bogve kako posrečena sestava nove vlade tudi ni. Saj so ljudje isti in komaj še vedo, kakšne čudežne moči jih drže skupaj.

Jasno je, da obstojajo v najvažnejših vprašanjih velika nasprotja med naziranjí posameznih strankarskih skupin in ta nasprotja so vedno močnejša, nego misel koncentracije. Je pač »zakon narave« tak. Med drugimi je to vprašanje o ustavi in upravi, o centralizmu in samoupravi, o agrarni reformi, finančni politiki itd. Izenačiti vse to — nemogoče; najti kompromis — zelo težavno. Kdo bo popustil, ko je vsak prepričan, da ima prav. In res ima prav. Preostane samo še boj med temi prepričanji in nadvlada najmočnejšega. Iz tega

čeno, ki ni prav nič pretirana, če uvažimo, kako drag je danes natis knjig. Josip Jurčič je in ostane naš najboljši ljudski pripovednik. Iz vseh njegovih spisov veje diš slovenske zemlje, se razgalja duša našega ljudstva. Če bi napravili statistiko, katere knjige se v naših ljudskih knjižnicah največ zahtevajo, bili bi Jurčičevi spisi med prvimi. Ker je prešnji natis razprodan ter ga mnogo knjižnic ni moglo več dobiti, bodo Jurčičevi »Spisi« v natisu Jugoslov. knjižarne rabili vsem našim knjižnicam in vsakemu ljubitelju slovenske knjige.

2. Fran Erjavec. Izbrani spisi. Uredil Ivan Dornik. I. zvezek: Povesti. Stane z drag. doklado, vezano K 28/80. Erjavec je drug ljudski pripovednik, ki se je priljubil ljudstvu. Spisal je tudi knjigo o živalih, katero je izmed vseh poučnih knjig naše ljudstvo najraje in z največjim pridom prebiral. Erjavec je namreč vedel opisovati življenje živali tako zanimivo, da se je čitalo kakor kak roman. In vse do pičice je bilo jasno in razumljivo. Ta lep in gibčen slog imajo tudi njegove povesti, ki jih prinaša prvi zvezek Izbranih spisov. »Na strižčevem domu«, »Ni vse zlato, kar se sveti«, »Huzarji na Polici« so pravi biserji našega ljudskega pripovedništva. Upamo da bo Jugoslov. knjižarna izdala v do glednem času tudi njegove izbrane naravoslovne spise, ki bodo za ljudstvo to, kar je izobražencem Brehnovo »Življenje živali«. Ta zvezek ima pisateljevo sliko ter kratek pregled njegovega življenja in dela.

(Konec prihodníc.)

kroga ne bo izišla ne politika in ne kultura, dokler bosta dva človeka na zemlji. Ko ostane zadnji, da!

Drugega izhoda tedaj ni, kakor da nova vlada nemudoma razpiše volitve za ustavotvorno skupščino, ki bo že popolnejša kot je Nar. predstavništvo, hkrati pa naj reši najbolj pereča dnevna vprašanja. Volitve nam obljubljajo šele za oktober, kakor so nam lani obljubljali za prvo obletnico osvobojenja. To je nezdravo in proti temu zavlačevanju najvažnejše državne potrebe se moramo dvigniti vsi, ki nismo ravno na vladnih foteljih. Če bo nova vlada vendar le pospešila volitve, ji ostane kljub kratkemu življenju v naši zgodovini lepo ime »vlada reda in dela«, drugače pa je vsaka koncentracija le pesek v oči.

3a naše ujetnike v Rusiji.

Poslanec dr. Hohnjec je dne 22. maja v zadevi naših vojnih ujetnikov, zlasti onih v Rusiji, poslal ministrskemu predsedniku dr. Vesniču in ministru Ninčiču kot voditelju poslov zunanjega ministrstva naslednje pismo.

Gospod minister! Težko je breme vojnega ujetništva. Čim dalje se mora nositi, tem bolj postaja neznosno. Up na rešitev, ki ga je iz početka lajšal, je pojemal in padal, čim bolj so se množili dnevi suženjstva. Komur pa so ti dnevi narastli v dobo 4, 5, 6 let, ali je čudo, da je zavladala nad njim moreča brezupnost?

•Pozabljeni smo, izgubljeni sini. Ah, dolga, težka, izgubljena leta, mladost ubita, križana v tujini!...

Taki in slični pretresljivi klici donijo k nam iz daljne Rusije.

Na stotine in tisoče jih je sinov naše jugoslovanske domovine, ki še vedno ječijo v sponah vojnega ujetništva. Broj vojnih ujetnikov iz nekdanje avstro-ogrske monarhije, koji se še vedno nahajajo v Rusiji, se ceni na več stotisoč: v sovjetski Rusiji jih je 100.000, v Turkestanu 30.000, v Južni Rusiji 25.000, v Zapadni Sibiriji 90.000, v Izhodni Sibiriji 35.000, v primorski pokrajini 11.000 itd. Koliko tisoč Jugoslovancev je med temi stotisoči?

Vlada našega kraljestva ni bila brezbrizna za usodo vojnih ujetnikov. Večkrat sem imel priliko, opozoriti kompetentne činitelje na to, kar bi se dalo in tudi moralo storiti za osvobojenje jugoslov. ujetnikov. Vlada je že storila mnogotere korake za osvoboditev sinov jugoslovanske domovine iz italijanskega ujetništva. Vedno pa še moram čakati ne obljubljeni mi odgovor o broju Jugoslovancev: 1. ki so bili v ujetništvu v Italiji, 2. ki so se že vrnili iz italijanskega ujetništva, 3. ki se še zdaj nahajajo kot ujetniki v Italiji.

Nujno opozarjam našo vlado na uboge jugoslovanske ujetnike v Rusiji. Čehoslovaška, Nemčija, Avstrija so podvzele energične in uspešne korake za osvoboditev svojih državljanov iz ruskega ujetništva. Za pokritje stroškov za transport ujetnikov so postavile v svoj budget precejšnje svote, tako na pr. Avstrija svoto 200 milijonov K. Saj stane že transport na ladji za posameznega moža okoli 180 dolarjev. Pri tako človekoljubni akciji, kakor je osvobodjenje vojnih ujetnikov, ne bi smela štediti z denarjem ne država, pa tudi imoviti zasebniki ne, zlasti ne denarni zavodi in dobrodelna društva.

Zadnji čas je Zveza narodov začela posebno pažnjo in skrb obračati vprašanju vojnih ujetnikov v Rusiji. V tem oziru je slovečemu Norvežanu Mansenu poverila nalogo, da posreduje med zastopniki ruske, nemške in avstrijske vlade za rešitev nemških in avstrijskih ujetnikov. Dolžnost naše vlade je, da zvezo narodov zainteresira za usodo in osvobodjenje naših jugoslovanskih ujetnikov. Naj ne bo Jugoslovancev zopet zadnji, ki bo rešen ujetniških spon.

Prosim g. ministra, da pripravi vsa sredstva ter izvrši vse korake, da bo kakor najprej mogoče ura osvoboditve prišla tudi za bedne jugoslov. ujetnike v Rusiji.

Muropoljska industrija.

Na Murskem polju je cvela že od pamti veka lončarska obrt. Še zadnja leta so naši lončarji vozili svoje izdelke v podravske kraje, v Medžmurje in na Hrivaško. Že zgodaj so nastale tudi opekarne, ki so izvažale opeko v bližnje in daljne kraje. Zdaj imamo na Murskem polju od Radgone do Ljutomera pet opekarn: v Črešnjevcih, Borecih, Križevcih, Lokavcih in Ljutomeru. Opekarna v Borecih je urejena po modernem sistemu in ji ni enake v naši deželi. Opekarne so dobro uspevale, če so le imele zanesljivo, strokovno izobraženo vodstvo (in to je glavni pogoj); konkurenca se ni čutila prehudo, konzumentov je bilo vedno dovolj. Zemlja je po svoji sestavi prav dobra, delavci se dobe iz Slov. Goric, Prekmurja in Hrv. Zagorja; z primerno organizacijo bi se mogla razviti keramična industrija (umetno lončarstvo), ki bi izvažala svoje izdelke v inozemstvo. Stavljal se je že predlog o ustanovitvi keramične šole na Murskem polju, prve te vrste v Jugoslaviji. Pomurska Slovenija ima zares vse pogoje za uspešen razvoj te industrije.

Naša dežela je pasivna; ne pridela se niti toliko živil, kolikor jih porabimo sami. Slovenija se bo gospodarsko rešila le tedaj, če dvigne svojo industrijo. Brez industrije bo našega kmeta uničila konkurenca slavonsko — banatskega žita, srbske in hrvaške živinoreje. Že zdaj gredo milijoni za nakup žita v teh pokrajinah in naša pasiva raste od dne do dne.

Za razvoj industrije so potrebne surovine. In ravno opekarska ter keramična (lončarska) industrija je tako srečna, da ji ni treba surovin uvažati iz inozemstva. Surovine so v dobri muropoljski zemlji. Ostale potrebščine: premog, strojno olje itd. ne delajo sedaj posebnih težav. Dobava premoga je že lažja in se vedno izboljšuje.

Opekarni v Črešnjevcih in Borecih sta last mestne občine radgonske, križevska je akcijsko podjetje, ostale dve pa zasebna posest. Po določitih mirovne pogodbe izgubi nemško-avstrijska Radgona pravico do tega imetja in bosta opekarni prodani, znesek pa vložen v reparacijski sklad.

Ker se je izvedelo, da vlada te opekarne že prodaja in sicer se zanima za nakup kapitalistična Jardanska banka, ki hoče vso opekarsko industrijo osredotočiti krog Ljubljane, tem opekarnam pa morebiti onemogočiti delovanje, dalje tudi neka židovska družba v Krapini, so segli domači krogi po hvalevredni samopomoči: osnovali so Industrijsko zadrugo s sedežem v Gornji Radgoni. Zadruga ima namen, združiti domačine, v prvi vrsti občine, oba okrajna zastopa ter denarne zavode v skupno akcijo, da se te opekarne nacionalizirajo, t. j. preidejo v domače roke in sicer ne v posest kapitalistov, temveč v zadržno last. Morebiti bi se dal sčasoma ustvariti nekak sindikat muropoljskih opekarn, ali vsaj medsebojna pogodba, ki bi izključevala konkurenco in eventuelno izvedla delitev dela. Tako bi dobilo Mursko polje svojo domačo industrijo, ki jo čaka še ogromen razvoj. Treba je samo večjih in delavnih ljudi, ki bodo vedeli iz malenkostnih začetkov ustvariti velike in dalekosežne naprave.

V prihodnji številki bomo poročali natančneje o namenu in sredstvih novo ustanovljene Industrijske zadruge. Čitatelje opozarjamo na zborovanja, ki so naznanjena na drugem mestu in kjer bodo govorniki obširno razložili važnost te akcije.

Tedenske novice.

Državnim uradnikom so zopet povišali plačo in sicer dobe za mesec junij posebne dnevnice.

Komunisti med srednještajerskimi kmeti. Zadnji čas je prišlo do kmetijskih nemirov v štajerskem obmejnem ozemlju ter posebno v okraju Feldbach. Zbrali so se po večini kmetijski fantje ter napadali trge in posamezne bogataše na vasi, približno kakor pri nas ob prvih dneh prevrata. Nemiri so bili povsod zatrti. Nemški listi se čudijo, odkod tem kmetom orožje? Vedo pa dobro, da obstoja v Stradnu tzv. »Bauernkommando«, ki ji stoje na čelu zakrknjeni vsenemci — monarhisti. Bauern-

kommando je že lansko leto oborožila vse kmete v tem ozemlju, ker jim je lagala, da hočejo Jugoslovani prodirati proti Gradcu. V resnici pa je nameravala na lastno pest napasti jugoslov. obmejne kraje ter je preskušala svojo moč pri Radgoni (februarja l. l.). Poskus jo je poučil, kako trdna je jugoslov. vojska in da z banditstvom ne bode nič opravila. Toda duhovi, ki jih je čarovnik poklical, nočejo izginiti. Tako se polagoma obrača kmetijska puška v ravno nasprotno stran. Značilno je namreč, da so kmetijski nemiri na dnevnem redu baš v območju te »Bauernkommando«, dasiravno so tudi drugod dani vsi vzroki za kmetisko nezadovoljnost. Baje hočejo ti kmetijski »komunisti« napasti Radgono, kakor hitro jo zapuste jugoslov. čete. »Die Geister, die ich rief...«

Avstrijski maršal Svetozar Borojević je v noči od 23. na 24. maja v Celovcu umrl.

Osebna vest. Za poštnega oficijala je imenovan poštni asistent na poštne uradu v Radgoni, g. Hubert Jurkovič.

Občinski volilni red, kakor ga je izdelala Slov. ljudska stranka, je že potrjen od regenta. Volilno pravico ima vsak državljan SHS, ki je dopolnil 21 leto brez razlike spola. Ker priznava volilno pravico tudi ženskam ne glede na njih izobrazbo, kakor so hoteli prejšnji načrti, je ta volilni red en izmed najdemokratičnejših na svetu. Slovensko ženstvo se lahko postavi ob bok na pr. danskim in švedskim ženam, ki so si že priborile pravico do sodelovanja v upravi domovine. Drugod se še žene bore z trmoglavimi moškimi predsodki. Toda ženska volilna pravica je tako jasna in upravičena zahteva, da bode prejalislej padlo vse, kar ji stoji na potu. Pri nas takozvani demokrati in socialisti napadajo ljudsko stranko, ker je ženam priborila enakopravnost v občini. S tem pa bijejo samega sebe po glavi, ker kažejo svetu, na kakšne pogoje je vezana njihova demokracija. Ali jih je česa strah, ali pa jim je demokracija samo plašč proti nevihti demokratične dohe? Značilno je pa to vsekakor.

Madžari bodo podpisali mirovno pogodbo. Novo vlado je sestavil Teleky. Ker je dosedanja mirovna delegacija odstopila, je nova vlada poverila posebnega odposlanca, ki je že odpotoval v Pariz, da izroči vzhovnemu svetu madžarski odgovor.

Ali je to agrarna reforma? Okrajno glavarstvo v Ljutomeru nam je poslalo sledeče pojasnilo: Za veleposestvo Ahrenberg v polit. okraju Ljutomerskem je odredilo ministrstvo trgovine in industrije svojčas likvidacijo in z razglasom priobčenim v Uradnem listu št. 172 z dne 5. decembra 1920, pozvalo vse interesente, da stavijo tekom 3 tednov svoje ponudbe oddelku tega ministrstva v Ljubljani. Na podlagi došlih ponudb in razprave pri podpisnem glavarstvu, pri kateri so bili navzoči tudi vsi predstojniki prizadetih občin je potem ministrstvo določilo načrt za podrobno razdelitev tega in sicer vsega veleposestva z goricami vred in dalo potrebne direktive sekvestru te imovine Jakobu Zemljič v Radencih. Podrobno razdelitev imovine ima v rokah delilna komisija pod vodstvom sekvestra Zemljič, seveda se mora le-ta ravnati pri tem po podanih navodilih ministrstva trgovine in industrije. Glavarstvo ima pri tem le toliko ingerence, da nadzira, ako se zadevne direktive ministrstva pri tem dejanski upoštevajo. Da bi si štirje, ki niso kmetijski posestniki, razdelili kratkim potom med seboj vinograde, ne odgovarja resnici, ker je osebe, katere je pri razdelitvi upoštevati na podlagi došlih ponudb določilo ministrstvo in konstatira pri tem glavarstvo, da so se upoštevali tudi kmetijski posestniki. Sicer pa končna razdelitev celega veleposestva še ni nikjer izpeljana, ker je likvidacija začasno ustavljena.

Prekmurje.

Cankova. Na dan sv. Florijana (4. majnika) je imelo gasilno društvo v Korovcih lepo cerkveno slavnost. Prišli so v vzornem vojaškem redu z zastavo pod vodstvom g. Reiterja na Cankovo in se udeležili slavnostne maše, katero je bral domači župnik č. g. Keresztury. Bila je res lepa domača slavnost in vrli možje ter fantje iz

Koroycev zaslužijo vso priznanje. Kaj pa ostala društva po Prekmurju? Ali se bo našel kdo, ki bo organiziral prekmursko gasilstvo na novi slovenski podlagi? Prekmurci, vstanite in pokažite tudi tukaj več narodne zavednosti! — Letošnja zimski setev kaže izvrstno, tako tudi trta. Prvi pšenični klas sem videl 7. t. m., tudi pri pšenici se kaže zgodnja pomlad. — Naši madžaroni še zmerom čakajo, kedaj pride odrešenje iz Arpadove dežele, pa vse je zaman. Madžarska zvezda je zapadla in ne vstane nikdar več. Drugi so sedaj vstali, drugi so gospodje, in to si ti, ljubljani prekmurški Slovenec, združen z brati iste krvi in jezika, gospodar sam na svoji zemlji! — Domačin.

Nabor se vrši tudi v Prekmurju. K orožni vaji letnika 1894 pa se Prekmurci niso pritegnili.

1 milijon 190.000 kron škode je napravilo vojaštvo, večinoma boljševiške čete, samo na državnih šolah v Prekmurju, mnogo pa tudi na zasebnih (verskih).

Most, most, pa ne za sto let. Nedavno se je mudila v Prekmurju posebna komisija, ki je imela namen proučiti za zgradbo novega mostu čez Muro pripravna mesta. Kaj so sklenili gospodje, ne vemo povedati z gotovostjo; poglavitno je, ako so prišli do spoznanja, da se mora postaviti most v najkrajšem času. Prav sedaj nam groze z izpraznitvijo Radgone, ki je najnaravnejša vez obeh pomurskih pokrajin. Kako si gospoda v Ljubljani predstavlja promet z Prekmurjem, ako zapustimo Radgono, pa res ne vemo. Nastalo bo nešteto prometnih, gospodarskih, prehranjevalnih, upravnih in iz te kolobocije izvirajočih političnih težav, da se bodo merodajni krogi kar prijemali za glavo. Ni dovolj, če vlada trdi: Prekmurje je naše, na drugi strani pa ničesar ne stori, da ga res pritegne k sebi in čim ožje zveže ostalo deželo. Ureditev prometnih zvez je najvažnejše in najnujnejše vprašanje cele pomurske pokrajine pa se le bojimo, da uradniški možgani ne bodo mogli zaznavati velikanske važnosti, ki leži v tem vprašanju in bodo še dalje slepomišili z našimi življenjskimi koristni.

Vinske cene v Prekmurju. Pišejo nam: V Gornji Radgoni se toči vino po 16.—, 20.— K. liter. Tako je odredil verižniški urad in to je tudi pray. Pri nas v Prekmurju pa točijo vino po 28.—, 32.— K. liter, ne glede na kakovost. Kako naj si delavec, ki ves dan težko dela na polju, privošči kapljico vina, ko pa zasluži na dan toliko kot stane pol litra vina: še težje je pri onih, ki so navezani na gostilno. Ljudstvo je ozloveljeno, ne ve si pa pomagati. Prosimo g. civilnega komisarja, naj stopi gostilničarjem na prste: najbolje bi bilo, če bi se ustanovil v Murski Soboti verižniški urad, čigar delokrog bi se razteral na vse Prekmurje. Jasno je, da se mora nastopiti proti tem krščenim in nekrščenim oderuhom, kajti če je krčmar kupil vino po 9.— K. liter in ga prodaja po 28.— K. je čisto navaden oderuh, ki ne sme ostati nekaznovan. Opazovalec.

Gramoz za jesensko posipanje cest. Dne 31. maja t. l. ob 10 uri dopoldne se vrši pri gradbenem uradu v Murski Soboti ponudbena razprava radi nabave gramoz za jesensko posipanje cest v Prekmurju. Ponudbe se morajo vložiti najpozneje do tega časa pri gradbenem uradu in morajo biti opremljene s položnico kr. davčnega urada v M. Soboti, da je ponudnik položil 5% vadij, zračunjen po ponudbeni svoti ter kolkovanc s kolkom za 2 K.

V Bratonicah se je vršil na binkoštni pondeljek orlovski zlet. Udeležilo se ga je mnogo orlovskih društev, nastopili so tudi mladi prekmurški Orli. Udeležba je bila pray velika. Našemu uredništvu je Orlovska zveza poslala v objavo vabilo, prejeli smo ga šele po sklepu lista, zato ni moglo iziti.

Politični pregled.

Sestava nove vlade v Italiji ne bo uplivala na sporazum med našo in italijansko vlado redi jadranskega vprašanja. Reformni socialisti Bonnoni je odklonil poverjeao mu nalogo in tako je prišel znani Nitti nazaj na krmilo. Zunanje ministrstvo je obdržal Scialoja, ostali novi možje pa nimajo na smer zunanje politike nobenega vpliva. Pogajanja v Pallanzi se bodo tedaj

nadaljevala in ta kratek »intermezzo« bo imel samo to posledico, da bo Scialoja še drznejši, ker bo čutil pod sabo trdna tla. Nova italijanska vlada razpolaga z veliko večino v parlamentu.

Kerniv zunanjem svetu nobenih drugih posebnih novic, obrnimo oči gori na sever. Tam se bije huda vojna med dvema slovanskima narodoma: med Rusi in Poljaki. O nji je težko izreči nepristransko sodbo, saj pravega Slovana boli srce, ko gleda medsebojno klanje Slovanov. Sicer pa je znano iz zgodovine, da so si Poljaki in Rusi stari nasprotniki. Poljsko plemstvo je svojčas zapravilo poljsko kraljestvo in takratne velesile so ga razdelile med Ruse, Pruse in Avstrijce. Ne na ruski ne na poljski strani ni imelo ljudstvo besede. Svetovna vojna je zopet vzpostavila in ujedinila Poljsko, česar smo se vsi iskreno veselili. Ali kmalu so se pojavila znamenja, da bo prišlo do sporov med velikima severoslovanskima državama: Rusijo in Poljsko. Na Poljskem se je namreč pojavilo močno stremljenje, da dobi Poljska svoje zgodovinske meje. Res pa je, da zgodovinske meje obsegajo ozemlja, ki jih narodna samoodločba ne more priznati Poljakom. Pri določevanju mej zgodovina ne more imeti glavne besede, ker bi si lahko več držav prisvajalo pravico do istega ozemlja. Kakor se zdi, podpira tudi antanta poljsko sovraštvo nasproti Rusom, ker ima koristi od tega, ako izigrava slovanske narode. Nasprotno so se na ruski strani zedinili vsi Rusi — boljševiki in protiboljševiki — ter se kljub »internacionali« najodločnejše bore za narodno pravo Rusije in proti strupenim nakanam zapadnoevropskih imperijalistov.

Poljakom se je posrečilo prodreti vse do Kijeva, na to pa so Rusi v težkem in odločilnem boja prebili poljsko fronto in vrgli Poljake daleč nazaj. Boji se nadaljujejo.

Roman življenja.

— Razbojnik ubil lastno hčer. —

So ljudje, ki z posebnim užitkom čita »pretresljivo« pisane romane, v katerih je pisateljeva domišljija nanizala vse polno strašnih, krvavih prizorov. A mnogo groznejši nego ti izmišljeni romani so pač oni, ki jih piše življenje samo, ki se dogajajo v resnici, katerim je priča božje solnce ali nočno nebo. Tak strahoten dogodek, ki se je odigral v Bosni, nam pripovedujejo hrvatski listi: Kmet je s svojo hčerko gnal na sejm v Sarajevo par dobrih volov in jih prodal za 30.000 kron. Opazil je, da sta ga na povratku domov sledila dva sumljiva, vojaško oblečena moža, ki sta se vrtela krog njega že v mestu. Kmet se je zbal in je izročil denar hčerki, češ, naj beži po pomoč. Deklica je skrivoma smuknila za grmovje kraj ceste, in kmalu sta razbojnika kmeta dohitela. Na smrt prestrašena deklica je videla zločin in začela bežati. Ker se je že zmračilo, ni mogla dospeti do orožniške postaje, šla je v bližnjo kočjo in prosila za prenočišče. Gospodinja ji je dovolila, da prenoči v hiši poleg njene hčerke. Pozno po noči se je vrnil mož te žene, ki pa ni bil nihče drugi kot razbojnik. Žena ga je vprašala, kako je kaj opravil z kmetom, nakar je jel pripovedovati, da je kmeta umoril, ali denarja ni mogel najti, ker ga je odnesla kmetova hči, ki je ušla. Žena mu je takoj povedala, da je ta deklica prišla k nji in da spi v sosedni sobi. Razbojnik je odvrnil, naj le spi, proti jutru mu itak ne bo ušla. Nesrečna deklica, ki vled velike razburjenosti ni mogla zaspiti, pa je čula pogovor skozi leseno steno. Pritajila se je, kakor da spi in ko je razbojniška družina zaspala, je potihoma skočila skozi okno ter šla po orožnike. Ob prvem jutranjem svitu je razbojnik vstal, se prikradel v drugo sobo ter misleč, da v postelji spi otrok njegove včerajšnje žrtve, je udaril z nožem in — zadel svojo hčerko. Na njen krik je opazil strašno zmoto, toda bilo je že prepozno, ker je razbojnikova hčerka kmalu izdahnila. Med tem so prišli orožniki, obkolili hram ter razbojnika z ženo vred odgnali v sarajevske zapore.

To ni pravljica iz starih rokovnjaških časov, to je dogodek, ki se v naših dneh ne dogaja redko. Tudi razbojnik je kmet in je morda v prejšnjih časih mirno obdeloval svojo zemljo te se bratil s svojimi sosedi — kmeti. Pa vojna ga je zanesla daleč po svetu in omikani ljudje so mu pravili, da dela dobro, če ubija ljudi z one strani fronte. In je ubijal in se veselil človeške krvi in bil odlikovan. Od doma pa so prihajali glasovi, da žena in deca strada, da mu orožnik goni koze iz hleva... Pozabil je na Boga in se polakomil za tujim blagom. Saj so to delali tudi »omikani« in še hujše reči... Rokovnjaštvo je v Hercegovosni vsakdanji prizor. Tudi hajduki so oživel, pa da bi bili tako poetični, kot so nam jih slikali pisatelji, ni nič slišati. Roman življenja, kakor smo ga objavili po redarskih zapiskih, pa daje misliti mnogo, mnogo...

Domače vesti.

Industrijska zadruga v Gornji Radgoni priredi v nedeljo dne 6. junija sledeča zborovanja: v Ljutomeru (v posojilnici) ob 1/2 9, v Križevcih (v posojilnici) ob 1/2 9, v Gornji Radgoni (v posojilnici) ob 9, pri Kapeli (v šoli) ob 1/2 9, pri Sv. Jurju ob Ščavnici v šoli ob 1/2 9. Vabijo se vsi zastopniki občin, posojilnic, zadrug in tudi zasebniki, da se teh zborovanj v čim največjem številu udeleže, ker gre za važna gospodarska vprašanja Ljutomerskega glavarstva.

Gornja Radgona. (Za viničarje.) Zveza viničarjev je dobila te dni dopis od Ljutomerskega okr. glavarstva, kjer se določajo viničarjem v vinogradih, ki so pod državnim nadzorstvom, iste plače, kakor za viničarje, ki so v sekvestriranih viničarijah. Tudi vsi nadzorniki in sekvestri so obveščeni od glavarstva, kako morajo plačevati viničarje. Ako kak viničar ne dobi predpisane plače, naj se obrne na zvezo viničarjev, ki ima pisarno v tukajšnji posojilnici, l. nadstropje. Dolžnost vsakega viničarja pa je, da pristopi k svoji organizaciji, ki se vedno skrbi za njega. Za viničarje, ki niso člani Zveze viničarjev, se zveza seve ne bo potegovala.

Ljutomer. Na binkoštni pondeljek se je tukaj poročil g. Josip Velmar, učitelj v Pliberku, z gospico Malčko Mursovo, učiteljico na Cvenu. Bilo srečno!

Radenci. Dne 16. t. m. se je poročil g. Mihael Zdolšek, orožniški stražmojster v Radencih, z gdč. Tilčko Drvaričevno iz Mote. Mnogo sreče!

Ljutomer. Salonski orkester Slov. pevskega društva v Ljutomeru priredi 29. maja zabavni večer v dvorani g. Stermana pri pogrnjenih mizah. Začetek točno ob pol 9-ih (novi čas). Spored: Pučik, Nič bat! (koračnica). Ziehrer, Romanca iz opere »Kralj Jerome«. Parma, Slovenske cvetke (venec slov. napevov). Stolz, Servus (valček). Czibulka, A Toi (serenada). Y. X. Muro-poljska (koračnica). Mascagni: Intermezzo iz Cavalleria Rusticana. Mendelsohn, ženitvanjska koračnica iz »Sen kresne noči«. Lehar, Ciganska ljubezen (valček). Pučik, Triglav (koračnica). Vstopnina 10 K. Člani Slov. pevskega društva in otroci 5 K. Čisti dobiček je za Podporno društvo narodne šole.

Križevci pri Ljutomeru. Prejelismo in objavljamo: Odsek Ljutomerskega Sokola priredi v nedeljo dne 30. maja t. l. izletno veselico v Križevcih z javno telovadbo, slavnostnim govorom in prosto zabavo. Za jedila in pijačo bo poskrbljeno. Prijavljena so sokolska društva iz Maribora, Ormoža, Radgone in Murske Sobote.

Ljutomer. Na binkoštni pondeljek sem poletel na Zg. Kamenščak, kjer sem posetil veselico starocestnih prirediteljev učiteljstva in pripravljaj. odbora snujočega se bralnega društva. Nastopil je mlad mešan zbor pod vodstvom nadučitelja S. Gabrijelčiča, ki je zapel nekaj mičnih narodnih čisto in blagoljubno. Po deklamaciji so nastopili mladi diletantje prvič v igrah »Tri sestre« in »Županova Micka«. Sigurni nastop igralcev me je res presenetil. Vse vloge so bile v zanesljivih rokah. Le škoda da Lotmeržani ne uvažujejo naše kulturno delo. Ali ne bi bilo umestno nas tuintam posetiti? Doma pa tičite v brlogu pri nepotrebnem delu — »pikas«. Poslali so nam tokrat prireditelji še krasno ovenčane vozove, ki so se morali vrniti prazni. Hočemo meriti z enakim merilom. Starocestanom pa: Le vrlo naprej! — Veritas.

Še iz Ljutomera. Pišejo nam: Gospodu Lachu (zda Lah) »Murska Straža« ne ugaja? Seve, ker ni v istem duhu kot pokojni ptujski Štajerc. Se poznamo! — Nova narodnjakinja (??) Roza na cerkvenem trgu se ni mogla udeležiti naše manifestacije, ker je hotela ravno takrat biti v Gradcu. Pred odhodom ni zapovedala okrasiti hiše oz. oken, pač pa obratno. O. Marko, njeni soproj, pa je k sreči drugače ukrenil, ker še čuti v sebi nekaj hrvatske krvi. In naše odlične Slovenke se še tej potuici vedno klanjajo! Žal da je to v Ljutomeru mogoče, ker je pri nas marsikaj mogoče.

Ste prehlajeni? Imate bolečine v prsih? V grlu? Ali kašljate? Imate nahod? Dobri prijatelji v takih hudih dneh Vam je fellerjev pravi Elsa fluid! 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici 36 K. Zagorski Sok zoper kašelj in prsne bolečine 1 steklenica 6 K. Slaba hrana Vam je pokvarila želodec? Fellerjeve prave Elza kroglice ga spravijo v red! 6 škatlic 18 K. Omot in poštnina posebej a najceneje! Eugen V. feller, Štubica donja Elza-trg št. 264 Hrvatska. C

Garje,

srebetico, kraste, lišaje uniči pri človeku mast proti garjam. Brez vonja in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo s poštnino K 1250 pri lekarni Trnkoci, Ljubljana.

Zdravilišče Slatina Radenci

letos zopet odprto!

Glasovite Radenske zdravilne kopelji so p. n. posetnikom od 30. maja do 15. septembra na razpolago. V zdraviliščni restavraciji je poskrbljeno za najboljšo postrežbo po zmernih cenah. Vsako nedeljo ciganska godba. — Po možnosti bode vpeljan vozovni promet med zdraviliščem, Radgono in Mursko Soboto.

Za obilni poset se priporoča

ravnateljstvo.

Miši - Podgane stenice — ščurki

in vsa golazen mora poginiti ako porabljate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 8.—, za podgane in miši K 8.—, za ščurke K 10.—, posebno močna tinktura za stenice K 10.—, uničevalce moljev K 10.—, prašek za uši v obliki la perila K 6.— in K 10.—, proti mravljam K 10.—, proti ušem pri perutini K 10.—, prašek proti mrčesom K 10.—, mazilo proti ušem pri ljudeh K 5.— in 10.—, mazilo za uši pri živini K 6.— in 10.—, tinktura proti mrčesom na sadju in zelenjavi (uničevalce rastlin) K 10.—, mazilo proti garjam K 10.—. Pošilja po povzetju Zaved za eksport

M. Jünker, Zagreb 46, Petrinjska ulica 3

Sobni in dekoracijski slikar

Janko Horvat v Ljutomeru

se priporoča slav. občinstvu za izvršitev vsakovrstne slikarje, kakor slikanje sob, kapelic, reklamnih napisov ter prenavljanje občestnih kapelic in križev. Prevzame vsakovrstno oljnat barvanje stavb in pohištva. Delo solidno. Cene zmerne.

Razpošiljam

samo na debelo fino kremo za čevlje znamka

„CIPULIN“.

Dalje raznovrstno špeci-rijsko in galantrijsko blago. I. MENART trgov-vec, Domžale, Slovenija.

Mastin

primesaj krmi; vsak teden eno pest, če pa se rabi kot nadomestilo za krmo, tedaj 2 pesti. 5 zavojev Mastina, prahu za pitanje zdrave, debele živine, za tvorbo jajc in mleka, zadostuje za 6 mesecev za vsako živinčce. Dobil je najvišje kolonije v Londonu, Parizu, Rimu, Dunaju. Tisoče gospodarjev ga hvali in ponovno kupuje. Zahtevaj ga pri lekarnarju ali pri trgovcu, vsak ga lahko prosto prodaja. Ali pa piši lekarni Trnkoci v Ljubljani, Kranjsko, po 5 zavojev. Stane 30 kron 50 vinarjev z poštnino.

Zaradi odhoda prodam izbiro okrog 3000 kosov brusnih kamenov

(Sensen-Wetzsteine)

I. vrste „Carborundum Eelektrik“ kos. K 6.—

I. vrste „Carborundum Blisk“ kos. . . . K 3.50

iz skladišča Maribor brez za-vojnine, točno po povzetju. Manj kod 50 kosov se ne pošilja. Iz prijaznosti pri A. Jurič, Maribor, Stolna ulica 10.

Staro lito in kovano železo

vsake vrste, kupuje po najvišji ceni vagon Vatro Kosi, Makole-Poljčane.

ZAHVALA

vsem, ki so spremili našega nepozabnega

Bogumila Berbuč-a

civilnega komisarja za Prekmurje

na njegovi zadnji poti v Radgoni in v Ljubljani in vsem, ki so nam na katerikoli način izrazili svoje sožalje, izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo.

Zlasti se zahvaljujemo prečastitemu g. župniku v. p. I. Kleklu, namestniku civilnega komisarja v Dolnji Lendavi g. dr. Kočarju in g. dr. Anton Cigoju za prisrčne in tolažeče poslovilne govore na kolodvoru v Radgoni in gg. pevcem iz Murske Sobotice in Gornje Radgone za ganljive žalostinke.

Rodbini Berbuč-Kuhelj.

Gospodarska zadruga

za Prekmurje, Mursko polje in Slov. gorice r. z. z. o. n.

ima v zalogi po najnižjih dnevnih cenah razno manufakturno blago za moške in ženske obleke, barhente, vseh vrst platno, blago za ženske pred-pasnike; razno kuhinjsko posodo, riž, čaj, papriko; usnje, podplate, moške in ženske čevlje. Vseh vrst moko, zdrob, otrobe, testenine.

Kupuje zraje, sadje, kože, vino, sadjevec, žganje, sploh vse poljedelske prideleke.

Posreduje pri nakupovanju strojev in vseh gospodarskih potrebščin.

Kupovati in prodajati zadrugi imajo pravico samo člani. Novi člani se sprejemajo v zadrugi pisarni in pri podružnicah. Osrednja trgovina in pisarna: v Gornji Radgoni. Podružnice: Cankova in Murska Sobota. Dolnja Lendava :: Križevci pri Ljutomeru

PIROL

je izkušno ubranljivo sredstvo proti svinjskim boleznim. I steklenica stane 8 K, se dobi v Magdalenski lekarni v Mariboru.

Ženitna ponudba.

Priden, pošten mladenič, 28 let star, želi se v svrhu poročitve seznaniti s pridno, značajno gospodično, tudi vdovo brez otrok, z nekolikim premoženjem, stara 24 do 35 let. Ker ima gostilno v najem in svoje posestvo v obsegu 5 orolov blizu Maribora, imajo one prednost, ki do gospodinjstva na deželi veselje imajo. Samo resne ponudbe s sliko, ki se vrne pod »SREČA« na upravnistvo »MURSKA STRAŽA«.

Kranjske klobase,

šunke,

šunkine salami,

prave ogrske salami,

hrenovke,

priporoča.

Kupuje surovo maslo po dnevni ceni.

Prva delikatesna trgovina.

Angela Čeh, Vršič,

Ljutomer.

OGLAS.

Carrara marmor-ja prvovrstnega je došlo več vagonov. — Razno-vrstna naročila nagrob-nih spomenikov, plošč itd., sprejema Kamno-seška družba, Celje.

„CROATIA“

Podružnica za Slovenijo v Ljubljani, Stari trg 11.

ZAVARUJE: Življenske rente, doto otrokom, glavnice na življenje, zgradba in premienine proti škodi požara in sirele, steklene šipe proti razbitju, proti vltomu in telesnim nezgodam. — Posebno zavarovanje proti nezgodam na železnici in parobrodu za celo življensko dobo. Sprejema v vseh krajih Slovenije sposobne zastopnike in potnike, katerim se nudi prilika znatnega zaslužka. Zastopnik v Radgoni je gospod Zdravko Vrljič, Murska ulica št. 184.

Hočete obdržati svojo lepoto?

Hočete imeti kakor baržun mehko

kožo?

Nočete solnčnih peg, mozoljev in

ogrcev?

Uporabljajte Fellerjevo pravo Elza obrazno, kožo ob-varjajočo pomado! Občudovani bode! Zavidani! 1 lonček 9 K, No. III močnejše vrste 12 K. K temu Fellerjeve najfiniješe lilijno-mlečno milo 16 K.

Hočete imeti lepe, zdrave lase?

Fellerjeva prava Elza Tanochina pomada za rast las doseže bujne lase! Zapreči prhaj, prerano osivenje. Zabrani plešo! 1 lonček 9 K, No. III 12 K. K temu močno terovo milo za umivanje glave 8 K. Šampon 1 K. Mazilo za brke 2 K 50 v, in 3 K.— v.

Mučijo Vas kurje očesa?

Fellerjev pravi turistovski obliž učinkuje brez bolečin, hitro in zanesljivo! Nobenih kurjih očes več! Nobenih žuljev! No-bene trde kože! Mala skadljica 4 K — v. velika skadljica 6 K — v.

Želite še kaj?

Fellerjeve Elza umivalne pastilje (Kolonjska voda) 1 skadljica 7 K.

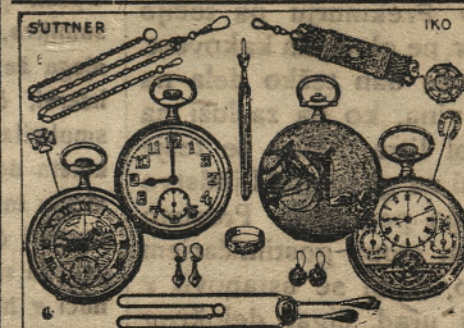
Fellerjev usipalni prašek proti potenju 1 skadljica 6 K.— Fellerjev mentoln čtnik zoper glavno- in zobobol 1 skadljica 4 K — v.

Fellerjev Elza fluid 6 dvojnati ali 2 veliki steklenici specialni 36 K. Najboljši parfum z najfinjšim duhom od 8 K naprej. Najfinjši Hega-puder Dr. Kluger, bel, roza in rumen, 1 velika skadljica 12 K.

Močna francovka u steklenicama po 8 K in 22 K. Lilijno mlečno milo 16 K. Katranovo milo 8 K. Hega-puder Dr. Kluger 12 K. Omot in poštnina posebej a najceneje.

EUGEN V. FELLER, Ilekarnar Stubica, DONJA ELZA TRG, Nr. 264 (Hrvatska)

ENA URA? Katera trajno veseljepovzročuje?

Niklasta, jeklena, srebrna, zlata, po vsaki ceni in presenečeni bode! Tudi verižice, prstane, zaplestnice in vsakovrstne potrebne reči, kokor skarje, nože, britve, doze za cigarete, sibič-njake, denarnice itd. Vse dobro in ceno! Zahtevajte cenike od:

H. SUTTNER Ljubljana št. 978

Samo Suttner-jeva ura!

KONCERT

v nedeljo dne 6. junija 1920 v restavraciji

Alberta Rosenberger-ja v Radincih.

Svira ciganska godba. Začetek ob 3. uri popoldan. Za izvršno pijačo in jedila je najboljšo oskrbljeno. Vstop-nina prosta. Za obilno udeležbo se priporoča

Albert Rosenberger

Večjo množino pristnega domačega vina ter sadjevca prodaja na debelo po zmerni ceni Josip Holc, Galušak št. 10, pošta Sv. Jurij ob Ščavnici.